

KARTA EWIDENCYJNA ZABYTKU NIEMUCHOMEGO NIEWPISANEGO DO REJESTRU ZABYTKÓW

1. Nazwa

HISTORYCZNY UKŁAD RURALISTYCZNY

2. Czas powstania

1389 r.; XIX w.

3. Miejscowość

PRZECŁAWICE

9. Materiały graficzne

4. Adres (ulica, nr posesji)

OBSZAR WSI

5. Przynależność administracyjna

Województwo dolnośląskie

Powiat trzebnicki

Gmina Oborniki Śląskie

6. Współrzędne geograficzne

51°19'16"N 16°59'01"E

7. Użytkowanie obecne

MIESZKALNE, ROLNICZE

8. Stan zachowania

2

10. Istniejące zagrożenia, najpilniejsze postulaty konserwatorskie

Nazwa wsi:

1389 r. Priczilwicz, od XVIII w. Pristelwitz

Historia wsi:

Wiadomo, że wieś istniała od XIV w, jednak pierwsze wzmianki dotyczące właściciela dotyczą 1545 r., kiedy był nim Hans von Nassengriff. W 1589 r. wymieniany jest Melchior von Guttin zwany Flutke, natomiast w 1617 r. Balthasar von Flutke zwany Guttin. W 1707 r. majątek nabył Kaspar von Kirschenstein, w 1710 r. Karl Friedrich von Paczinski, następnie w 1743 r. von Gruttschreiber, w 1757 r. von Taborski, w 1763 r. von Fridrici i w 1772 r. von Rothkirch. Wieś liczyła wówczas 118 mieszkańców kościoła ewangelickiego z parafią w Kuraszkowie. Na majątek składała się siedziba pańska, 2 folwarki, szkoła ewangelicka i wiatrak. Dwór należał do rodu z Trzebnicy. W 1845 r. Liczba mieszkańców wzrosła do 160. W szkole nauczał pastor z Kuraszkowa, mieszkańcy katolicy uczęszczali do Trzebnicy lub Prusic. Majątek zwiększył się o kuźnię, browar i gorzelnię. Jak należy wnioskować z XIX-wiecznych map, folwarki połączone, natomiast dwór w części południowo-wschodniej oddzielono od budynków gospodarczych komponowaną zielenią. Na południe od siedziby znajdował się staw ozdobny. Całość założenia w południowej części obsadzono szpalerami drzew, tak samo jak drogi prowadzące do miejscowości z północy i południa w wąwozach obsadzone zostały alejami. Sama wieś w XIX w. powstała w formie swobodnej, uwzględniając pagórkowatą formę terenu.

Stanowiska AZP:

Brak stanowisk na obszarze wsi.

Postulaty:

zachowanie i rewaloryzacja historycznego układu przestrzennego wsi ze wskazaniem sytuowania nowych obiektów szczytem lub kalenicą do osi drogi lub jako uzupełnienie zabudowy zagrodowej, ochrona nasadzeń historycznych wzdłuż dróg wiejskich, wymóg stosowania tradycyjnych form, materiałów, dyspozycji elementów zewnętrznzych na elewacjach itp.,

Istniejące zagrożenia:

Całkowite zaburzenie obszaru zespołu pałacowo-folwarcznego, wprowadzanie współczesnej zabudowy nieuwzględniającej związków przestrzennych, tworzenie nowych linii zabudowy, rozbiora i przekształcanie obiektów historycznych, wykorzystywanie niezgodnych z tradycją form i materiałów przy remontach i przebudowach obiektów

Źródła:

Wytyczne konserwatorskie do planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego Gminy Oborniki Śląskie, praca pod kierownictwem arch. Katarzyny Hawrylak-Brzezowskiej, Wrocław, 1994 r. Zimmermann F. A., Beiträge zur Beschreibung von Schlesien. Brieg 1785, 4. Bd. S. 380 Knie J. G., Alphabetisch-statistisch-topographische Uebersicht der Dörfer, Flecken, Städte und andern Orte der Königl. Preuss. Provinz Schlesien, Breslau 1845

11. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

12. Opracowanie karty ewidencyjnej (autor, data i podpis)

80

Październik 2022 r.

Marta Nowak